

Kompleksowe wspomaganie szkół - narzędzie wspierające budowanie jakości pracy szkoły

Wykład

Opracowała: Dorota Tomaszewicz

Cel ogólny:

Zapoznanie uczestników szkolenia z ideą kompleksowego wspomagania szkół/przedszkoli ze szczególnym uwzględnieniem obszarów związanych z kształceniem kompetencji kluczowych uczniów. Wzmocnienie roli kompleksowego wspomagania w budowaniu jakości pracy szkoły.

Plan wykładu:

1. Założenia kompleksowego wspomagania szkół.
2. Wpływ planowania i organizacji doskonalenia nauczycieli, opartego na kompleksowym wspomaganium, na budowanie jakości pracy szkoły.
3. Zadania instytucji systemu wspomagania w świetle regulacji prawnych.
4. Korzyści z procesowego wspomagania.

Założenia kompleksowego wspomagania szkół/ przedszkoli

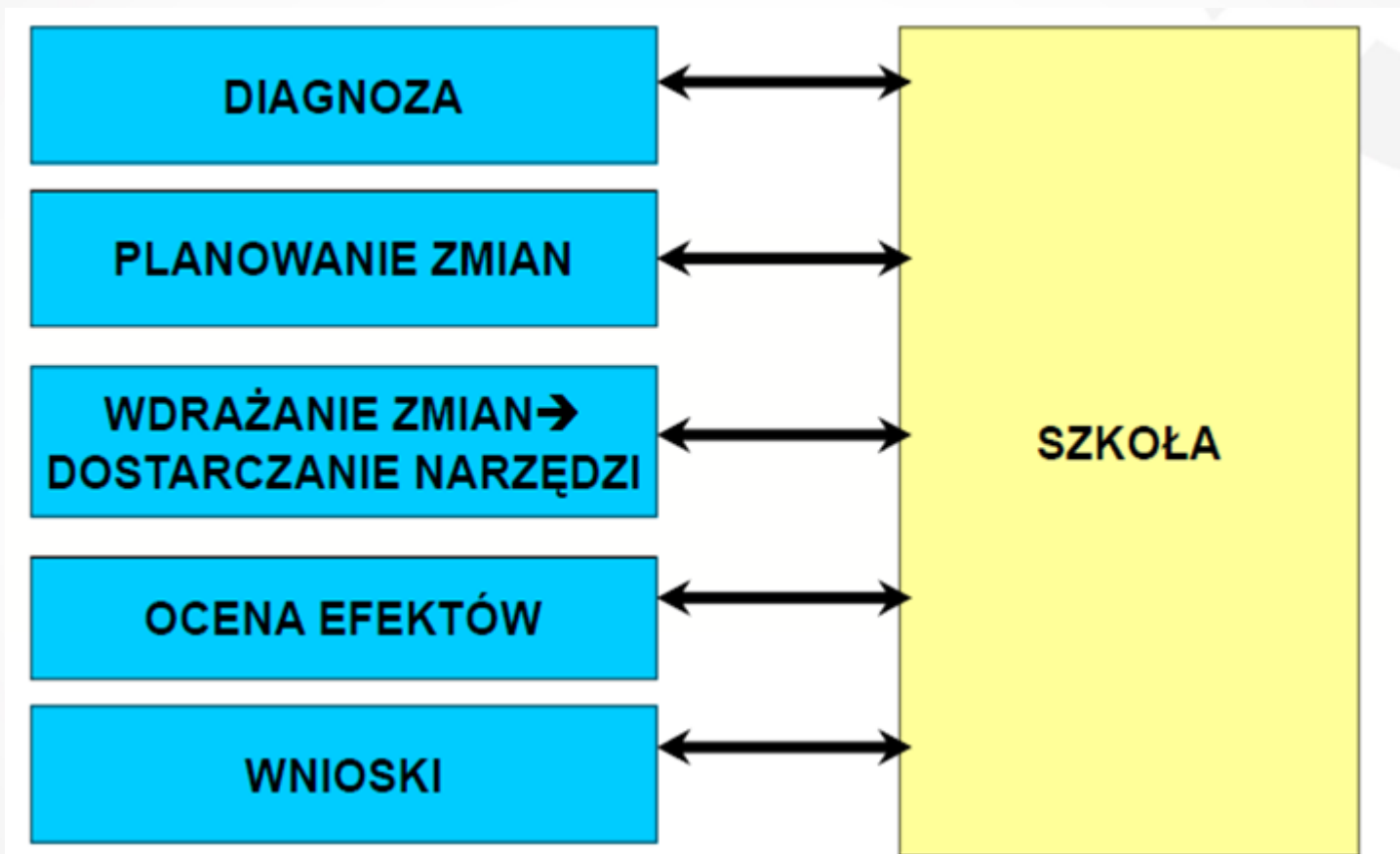
Rekomendacje zawarte w raporcie badań edukacyjnych prowadzonych przez dr Danutę Elsner oraz Krzysztofa Bednarka

- ✓ Wspomaganie adresowane **do szkoły**, nie zaś wyłącznie do poszczególnych osób lub grup.
- ✓ Wspomaganie **pomaga szkole w rozwiązywaniu problemów**, a co za tym idzie nie wyręcza jej i nie narzuca rozwiązań.
- ✓ Wspomaganie **wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły** i odpowiada na jej specyficzne potrzeby.
- ✓ **Wspomaganie jest procesem**, czyli odchodzi od pojedynczych form doskonalenia, na rzecz długofalowych form pomocy szkole lub placówce

(Elsner D, Bednarek K., 2010, Pomoc doradców metodycznych i konsultantów placówek doskonalenia nauczycieli w opinii jej beneficjentów. Raport końcowy z badań, Warszawa, maszynopis; Mapa ofert CRE, 2010)

Procesowe wspomaganie wybranego aspektu pracy szkoły

Istotne warunki dla funkcjonowania procesowego wspomagania:

- być **blisko szkoły**/placówki, a więc funkcjonować w jej możliwie najbliższym otoczeniu,
- pracować **na potrzeby szkoły**/placówki, czyli dopasować ofertę i przebieg procesu doskonalenia do aktualnych potrzeb konkretnej szkoły; towarzyszyć szkole w całym procesie doskonalenia, od diagnozy potrzeb po monitorowanie efektów wprowadzanych zmian,
- **wykorzystywać potencjał różnych instytucji**, które świadczą usługi na rzecz doskonalenia nauczycieli.

Sieci współpracy i samokształcenia

- **Sieci współpracy i samokształcenia**, to jeden z elementów zmodernizowanego systemu doskonalenia i wspomagania szkół.
- Szkoły w sieci to metoda współpracy i samokształcenia umożliwiająca wymianę doświadczeń oraz wspólne rozwiązywanie problemów (np.: sieci przedmiotowe lub problemowe, które mogą być adresowane do nauczycieli, pedagogów, psychologów szkolnych, dyrektorów szkół).
- Uczestnictwo w sieciach zakłada pracę blended – learning Warsztaty w ramach spotkań oraz bieżący kontakt oraz gromadzenie zasobów na platformie cyfrowej
- Do udziału w niektórych spotkaniach sieci mogą być zapraszani eksperci wspierający pracę jej członków w zakresie wybranych problemów

Wdrożone wsparcie projektowe dla zmodernizowanego systemu wspomagania

- Projekt systemowy MEN:
„Wzmocnienie systemu wspierania szkół ze szczególnym uwzględnieniem doskonalenia nauczycieli i doradztwa metodycznego”
- Projekt systemowy realizowany w ORE:
„System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganium szkół”
- Projekty konkursowe realizowane przez powiaty w ramach Działania 3.5:
„Kompleksowe wspomaganie rozwoju szkół”

Ewaluacja nowego modelu wspomagania pracy szkół i doskonalenia nauczycieli

- przedmiotem była ocena modernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli oraz jego relacje z istniejącym systemem;
- przeprowadzone zostało na podstawie doświadczeń powiatowych projektów pilotażowych;
- badania jakościowe (5 powiatów) i ilościowe (ok. 3 000 resp.);
- wykonawca: Coffey International Development oraz Ośrodek Ewaluacji w ramach projektu *System doskonalenia nauczycieli*.

Informacja o projektach pilotażowych

- 162 projekty powiatowe
- 7 projektów realizowanych od stycznia 2013
- 120 projektów realizowanych od września 2013
- 33 projekty realizowane od września 2014

- Działaniami objętych zostanie ok. 6000 szkół i przedszkoli

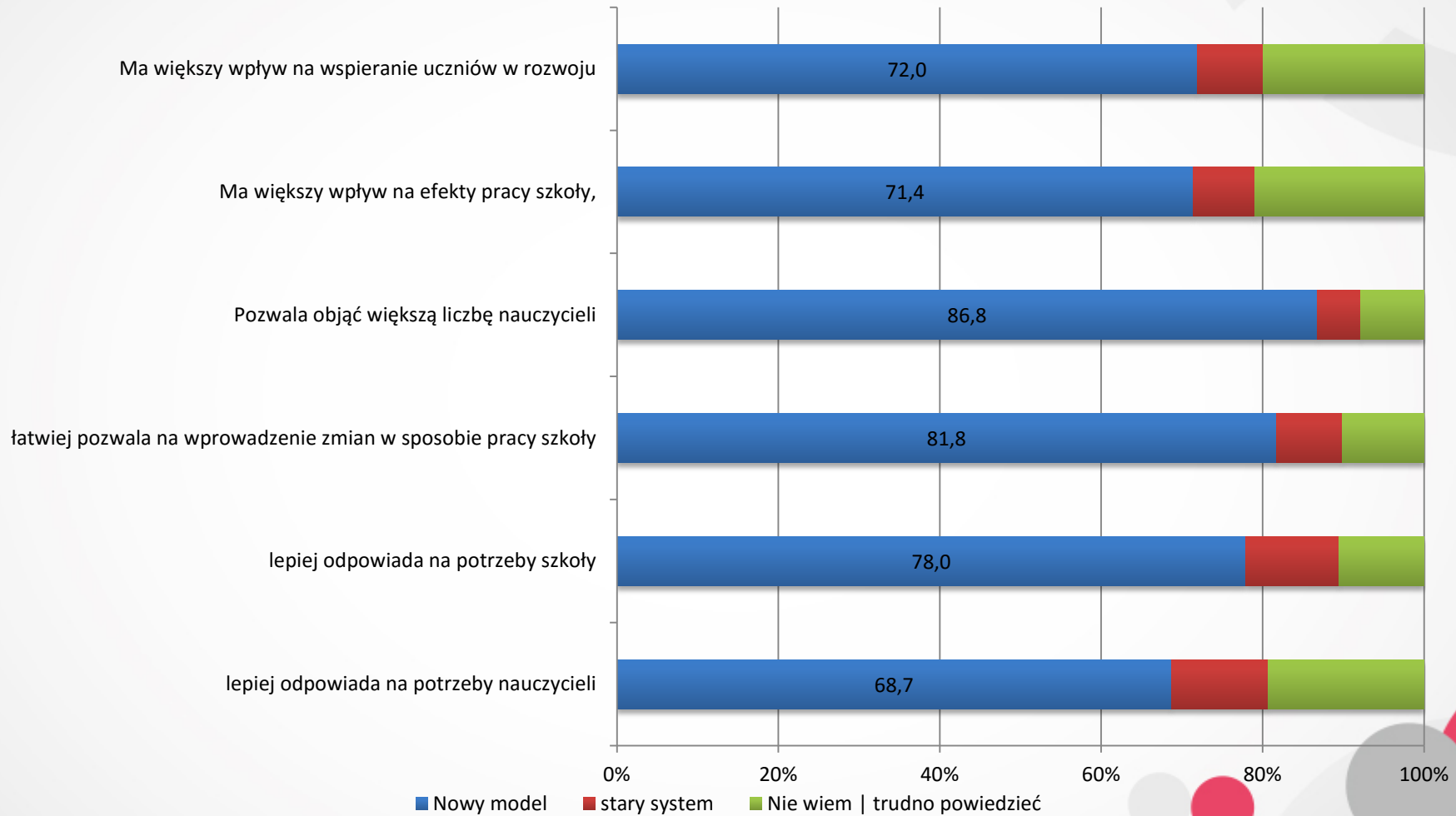

Ocena zmodernizowanego modelu doskonalenia nauczycieli

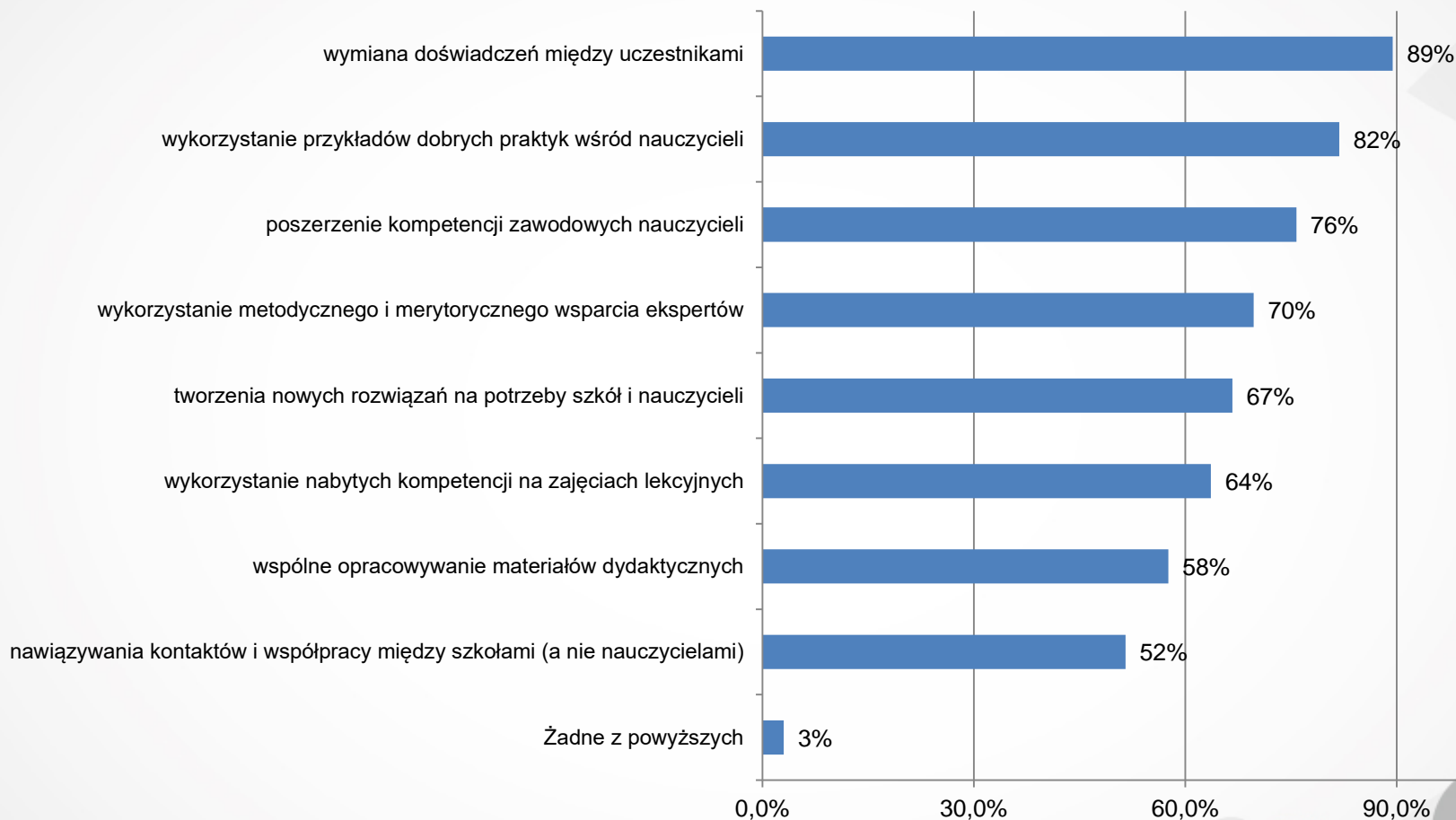
Zdecydowana większość rozmówców w trakcie badań jakościowych ocenia nowy model doskonalenia pozytywnie.

Respondenci uznają, że odpowiada on lepiej na potrzeby szkoły i w większym stopniu może przyczynić się do poprawy jakości jej działania w wybranych obszarach niż dotychczasowe formy wsparcia.

Ocena

Sieci współpracy - efekty pracy w sieciach

Wnioski na przyszłość

Przekonanie i przygotowanie dyrektorów ma kluczowe znaczenie dla powodzenia całego przedsięwzięcia.

W tych powiatach, gdzie położono duży nacisk na informowanie i przygotowanie dyrektorów, realizacja projektu przebiegała stosunkowo sprawnie. Brak wsparcia i legitymizacji dyrektora oznaczało nieprzywiązywanie przez nauczycieli wagi do szkoleń, nadawanie priorytetów innym działaniom

Samorządy mogą zadbać o przygotowanie dyrektorów

Wnioski na przyszłość

Niektóre, bardziej specyficzne i specjalistyczne potrzeby pojedynczych nauczycieli mogą zostać pominięte.

Dlatego też wskazane jest równoległe działanie nowego i dotychczasowego modelu doskonalenia i wspierania pracy szkoły.

Wnioski na przyszłość

Ramowe określenie zasad zmodernizowanego modelu wspierania pracy szkoły pozwala dostosowywać model do specyficznej sytuacji w poszczególnych powiatach.

W przyszłości należy utrzymać to podejście, by powiaty, gminy miejskie, wiejskie, miejsko – wiejskie mogły dostosować sposób realizacji wspomagania na podstawie wdrożonego modelu.

Niezbędne jest jednak zadbanie, aby koordynacja wspomagania została powierzona podmiotowi/osobom, które dysponują odpowiednimi zasobami i kompetencjami.

Wpływ planowania i organizacji doskonalenia nauczycieli, opartego na kompleksowym wspomaganium, na budowanie jakości pracy szkoły.

NA CZYM POLEGA **NOWOŚĆ** W MODELU WSPOMAGANIA SZKÓŁ?

WSPOMAGANIE

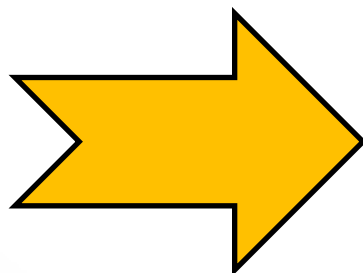
ROZWOJU

ZAWODOWEGO

PRACOWNIKÓW

OŚWIATY - szkolenia,
warsztaty, doradztwo

(indywidualnie i zespołowo)

WSPOMAGANIE

KOMPLEKSOWEGO

ROZWOJU SZKOŁY

**działania mające na celu
wprowadzenie trwałych
zmian jakościowych**

w wybranych obszarach
funkcjonowania szkoły

KOMPLEKSOWY ROZWÓJ SZKOŁY

- wprowadza **trwałą zmianę** jakościową;
- jego **efekty są dostępne** dla całej grupy uczestników (również przyszłych!)
- pod względem ekonomicznym jest **bardziej opłacalny** niż jednostkowe doskonalenie;

- **angażuje** wszystkich członków grupy albo całą szkołę;
- wymaga **zarządzania** – spontaniczne inicjatywy upadają bez lidera!
- wymaga **nowego sposobu myślenia** lidera!

Zmodernizowany model doskonalenia wpisuje się w budowanie jakościowej pracy szkoły jako organizacji uczącej się.

Otwiera uczestników procesu na:

- Odpowiedzialność
- Partnerstwo
- Współdecydowanie
- Współpraca
- Samokształcenie
- Samoświadomość
- Rozwój

Zadania instytucji systemu wspomagania w świetle regulacji prawnych

Kompleksowe wspomaganie w przepisach prawa

Wspomaganie w przepisach prawa

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. [w sprawie nadzoru pedagogicznego](#) (Dz. U. Poz. 1270) - § 18 ust. 1 – *obowiązek organizowania i wspomagania szkół i placówek.*

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 lutego 2013 r. [w sprawie szczegółowych](#) zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. poz. 199).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2013 r. [w sprawie szczegółowych](#) zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych (Dz. U. poz. 369).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. poz. 1591).

Zgodnie z zapisami w rozporządzeniach:

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek obejmuje:

- 1) pomoc w **diagnozowaniu potrzeb** przedszkola, szkoły lub placówki;
- 2) **ustalenie sposobów działania** prowadzących do zaspokojenia potrzeb przedszkola, szkoły lub placówki;
- 3) **zaplanowanie form wspomagania i ich realizację;**
- 4) **wspólną ocenę efektów** i opracowanie wniosków z realizacji zaplanowanych form wspomagania.

Cztery kroki procesowego wspomagania:

Zgodnie z zapisami w rozporządzeniach:

Wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek jest organizowane i prowadzone z uwzględnieniem:

- 1) **kierunków polityki oświatowej państwa** oraz zmian wprowadzanych w systemie oświaty (...)
- 2) **wymagań stawianych szkołom** i placówkom, których spełnianie jest badane przez organy sprawujące nadzór pedagogiczny **w procesie ewaluacji zewnętrznej**, zgodnie z przepisami w sprawie nadzoru pedagogicznego;
- 3) realizacji podstaw programowych;
- 4) wyników i wniosków z nadzoru pedagogicznego;
- 5) wyników sprawdzianu i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 6) innych potrzeb wskazanych przez szkoły i placówki.

Korzyści z procesowego wspomagania

Korzyści procesowego wspomaganiania dla uczniów:

- punktem wyjścia do planowania rozwoju szkół i doskonalenia nauczycieli są potrzeby uczniów;
- nauczyciele udoskonalają swój warsztat pracy, w oparciu o wnioski i doświadczenie wynikające z ich bieżącej pracy z uczniem;
- uczeń staje się współtwórcą (partnerem) procesów edukacyjnych i wychowawczych,
- współdziałanie nauczycieli zwiększa efektywność uczenia się i nauczania.

Korzyści procesowego wspomagania dla grona pedagogicznego:

- pomoc w zaplanowaniu rozwoju zawodowego w sposób zgodny z aktualnymi potrzebami szkoły;
- ułatwienie kontaktów z instytucjami odpowiedzialnymi za udzielanie pomocy uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- organizacja form doskonalenia bezpośrednio w szkole;
- wzajemne wsparcie w rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- pomoc w praktycznym zastosowaniu nowych umiejętności; dostęp do aktualnej informacji pedagogicznej.
- wzrost kompetencji
- świadomość wspólnego tworzenia polityki oświatowej
- pomoc we wdrażaniu do praktyki zawodowej zmian wprowadzanych w oświacie;

Korzyści procesowego wspomaganiania dla dyrektorów:

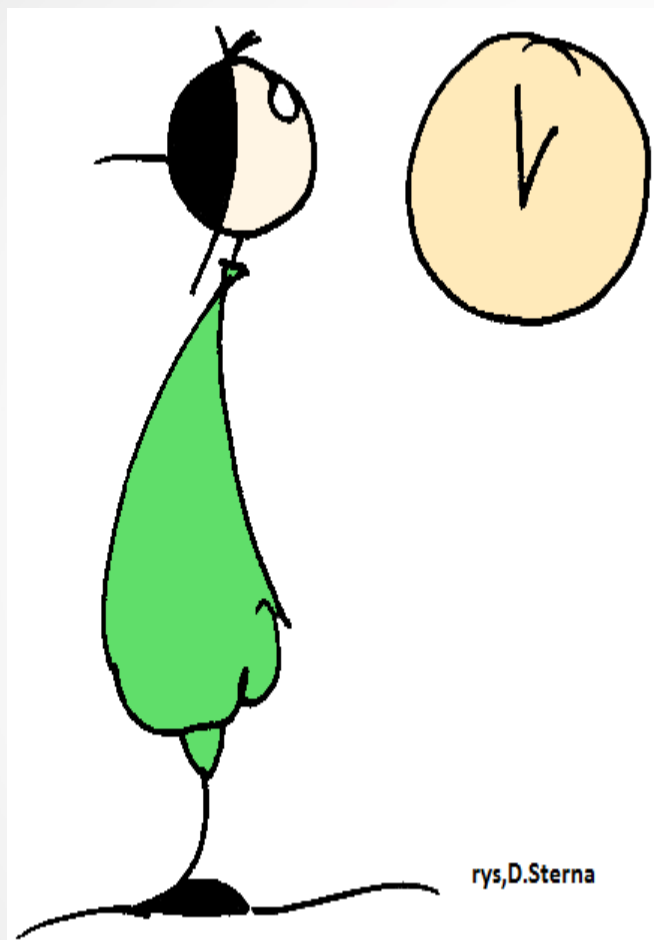
- pomoc w diagnozowaniu potrzeb szkoły oraz określeniu obszarów do rozwoju;
- organizacja doskonalenia nauczycieli zgodnie z aktualnymi potrzebami szkoły;
- wsparcie szkoły w rozwiązywaniu konkretnych problemów
- ułatwienie kontaktów z instytucjami odpowiedzialnymi za udzielanie pomocy uczniom, rodzicom i nauczycielom;
- podniesienie jakości pracy szkoły
- integracja rady pedagogicznej
- dostęp do aktualnej informacji pedagogicznej.
- wspólne działania – wymiana doświadczeń w sieci
- Współpraca z organem prowadzącym (wpływ na tworzenie polityki oświatowej)

Korzyści procesowego wspomagania dla Samorządów

- racjonalne i systemowe zarządzanie środkami przeznaczonymi na doskonalenie nauczycieli,
- impuls do zmiany w kierunku budowania jakości pracy szkół na poziomie planowania strategicznego,
- podniesienie jakości kształcenia i zatrzymanie młodzieży w szkołach gminnych i powiatowych,
- analiza zasobów i potrzeb,
- budowanie koalicji na rzecz oświaty,
- współpraca między organami i jednostkami oświatowymi,
- współpraca i wymiana doświadczeń w ramach sieci samorządowców.

Zapraszam na implementację wykładu

Dorota Tomaszewicz
dorota_tomaszewicz@wp.pl

